

**Bruxelles, 3. listopada 2025.
(OR. en)**

13391/25

**ENV 914
CLIMA 380**

NAPOMENA

Od:	Glavno tajništvo Vijeća
Za:	Odbor stalnih predstavnika / Vijeće
Predmet:	Okolišni aspekti Europskog pakta o oceanima: očuvanje morske bioraznolikosti – razmjena mišljenja

---

1. Komisija je 5. lipnja 2025. predstavila Komunikaciju o Europskom paktu o oceanima¹. Taj pakt čini sveobuhvatnu strategiju za bolju zaštitu oceana, promicanje naprednog plavog gospodarstva i potporu dobrobiti ljudi koji žive u obalnim područjima. Zaštita i obnova zdravlja oceana jedan je od šest prioriteta Pakta.
2. Kako bi se usmjerila razmjena mišljenja o Europskom paktu o oceanima na predstojećem sastanku Vijeća za okoliš 21. listopada 2025. predsjedništvo je sastavilo pripremni dokument i dva pitanja, kako je navedeno u Prilogu ovoj napomeni.
3. Odbor stalnih predstavnika poziva se da primi na znanje pripremni dokument predsjedništva i da ga proslijedi Vijeću radi navedene razmjene mišljenja.

---

¹ Dok. 9876/25 – COM(2025) 281 final.

**Okolišni aspekti Europskog pakta o oceanima: očuvanje morske bioraznolikosti
– razmjena mišljenja –**

Pripremni dokument predsjedništva s pitanjima za ministre

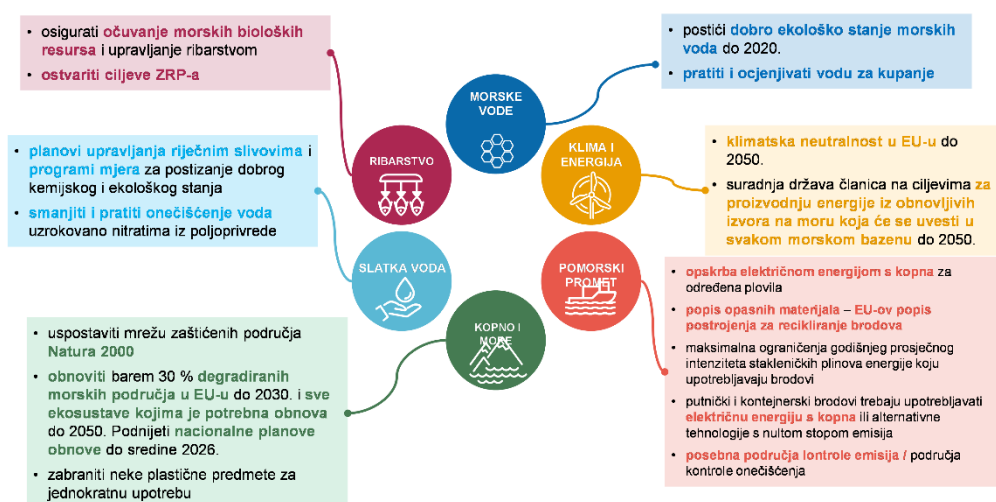
Oceani i mora presudni su za život na Zemlji, blagostanje, konkurentnost, sigurnost i održivu budućnost. Unatoč tome, morski okoliš propada zbog kumulativnog učinka klimatskih promjena, zagađenja i prekomjernog iskorištavanja morskih resursa. Te pritiske dodatno pogoršavaju druge aktivnosti i rastuće prijetnje.

Kako bi odgovorila na te izazove, Komisija je 5. lipnja 2025. predstavila Komunikaciju o Europskom paktu za oceane. Tim se paktom uvodi nova vizija za Uniju oceana, koja se temelji na jačem okviru upravljanja radi osiguravanja usklađenosti mjera povezanih s našim oceanima i bolje provedbe zakonodavstva EU-a, kao i obvezujućih i željenih ciljeva u pogledu očuvanja oceana i održivog upravljanja njima. Komisija je uz Pakt predstavila i Strategiju za otpornost vodoopskrbe.

To je prvi put da se u svim područjima politika i sektorima osigurava holistički pristup. U Paktu je utvrđeno šest prioriteta: 1. zaštita i obnova zdravlja oceana, 2. poticanje održive konkurentnosti plavog gospodarstva, 3. podrška obalnim i otočnim zajednicama i najudaljenijim regijama, 4. unapređenje istraživanja oceana te znanja, vještina i inovacija povezanih s time, 5. jačanje pomorske sigurnosti i obrane kao preduvjeta te 6. jačanje oceanske diplomacije EU-a i međunarodnog upravljanja utemeljenog na pravilima.

Složen međuodnos ciljeva povezanih s oceanima u različitim područjima i sektorima politika prikazan je u nastavku (vidjeti 2. stranicu Pakta):

CILJEVI POVEZANI S OCEANIMA U ZAKONODAVSTVU I POLITIKAMA EU-a – izbor

Poglavlje 2. Pakta posebno se usredotočuje na integrirani pristup zdravlju i održivosti oceana, koji se ne odnosi samo na zaštitu i obnovu morskih organizama i ključnih usluga ekosustava oceana, već uključuje i ulogu oceana kao saveznika u borbi protiv klimatskih promjena. Naglasak je stavljen na promicanje održivog upravljanja morskim aktivnostima i borbu protiv onečišćenja mora i slatkih voda pristupom „od izvora do mora”.

U Paktu se naglašava i važnost pristupa utemeljenog na ekosustavu u upravljanju morskim aktivnostima, kako je navedeno u Okvirnoj direktivi o pomorskoj strategiji, kao i to da su potrebni daljnji koraci kako bi se postiglo dobro stanje okoliša. Komisija planira i reviziju Okvirne direktive o pomorskoj strategiji kako bi se ubrzao napredak.

U Paktu je uvaženo to da su morski i obalni ekosustavi izloženi znatnim prijetnjama od onečišćenja, među ostalim od hranjivih tvari koje proizlaze iz djelatnosti na kopnu i moru. Kako bi se pristupilo rješavanju problema izvorâ onečišćenja s kopna, Komisija Strategijom za otpornost vodoopskrbe također namjerava ojačati pristup „od izvora do mora” te podupirati obalne zajednice u borbi protiv onečišćenja s kopna, istodobno priznajući njihovu ulogu čuvara koji sprječavaju degradaciju morskih ekosustava i onečišćenje s kopna.

Morska staništa i kulturna baština, od livada morskih cvjetnica do mangrova, i dalje su pod pritiskom od ljudskih djelatnosti na kopnu i moru, što pojačava utjecaj klimatskih promjena. U Paktu se predlažu mjere na osnovi četiriju vodećih načela: 1. pristup „od izvora do mora” kad je riječ o onečišćenju, 2. načelo opreznosti, 3. donošenje znanstveno utemeljenih politika i 4. pristup utemeljen na ekosustavima. Cilj je Pakta postići veću usklađenost u svim relevantnim sektorima.

U Paktu se prepoznaje i sve veći pritisak pomorskih aktivnosti kao što su proizvodnja energije na moru, ribarstvo i akvakultura, pomorski promet, turizam i rekreacija. Obnova ekosustava i bioraznolikosti može istodobno pomoći u ublažavanju klimatskih promjena povećanjem prirodnih kapaciteta oceana za hvatanje ugljika.

Unatoč poboljšanjima u nekim područjima, dobro stanje okoliša nije postignuto u svim europskim morskim vodama. Nadalje, iako dobro povezana zaštićena morska područja kojima se učinkovito upravlja imaju ključnu ulogu kao sredstva za zaštitu i obnovu ekosustava i prehrambenih mreža, trenutačno se samo 12,3 % voda EU-a smatra zaštićenima. Još nije postignut cilj Globalnog okvira za bioraznolikost iz Kunminga i Montreala da se do 2030. zaštiti 30 % oceana, kao ni cilj utvrđen u Strategiji EU-a za bioraznolikost da se do 2030. strogo zaštiti 10 % mora EU-a. Stoga će za poboljšanje i održavanje zdravlja oceana biti potrebne inovacije, suradnja i predanost u svim sektorima na lokalnoj, europskoj i svjetskoj razini.

U tom kontekstu globalni Sporazum o morskoj bioraznolikosti izvan nacionalne jurisdikcije (Sporazum o BBNJ-u) ima potencijal za znatan pozitivan razvoj u očuvanju mora, uz mogućnost da nacije uspostave vrlo velika zaštićena morska područja na otvorenom moru, čime bi se obuhvatile dvije trećine naših oceana. U rujnu je sporazum o morskoj bioraznolikosti izvan nacionalne jurisdikcije dosegnuo 60 potrebnih ratifikacija te će stoga stupiti na snagu u siječnju 2026. Ratifikacija u svim državama članicama EU-a, kao i potpuna i učinkovita provedba, sada su ključne za zaštitu morskih ekosustava u svijetu, ali i za očuvanje globalnog vodstva i ambicija EU-a u upravljanju oceanima.

Pitanja za ministre

Ministre se poziva se da razmijene mišljenja o pitanjima u nastavku.

1. Što smatrate glavnim izazovima i preprekama za osiguravanje dobrog stanja okoliša u našim oceanima? Koji ključni instrumenti nedostaju u tom pogledu?
  2. Za koje biste elemente Okvirne direktive o pomorskoj strategiji željeli da se prilagode, i na koji način, kako bi se najbolje moglo pomoći u provedbi vizije iz Pakta o oceanima?
-